Latweeschu Awises.

Isnahk 7 reises nedeläs. 93. gada gahjums.

Maksà:

Ekspedizijà sanemot	
par 1 gadu . .	2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu .	1 „ 20 „
par 1/4 gadu . .	— „ 60 „
par 1 mehnesi .	— „ 25 „

Maksà pa pastu peesuhtot un pilsehtà mahjà peesuhtot:	
par 1 gadu . . .	3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . .	1 „ 60 „
par 1/4 gadu . .	— „ 90 „
par 2 mehnescheem	— „ 60 „

Maksà uf ahsemem:	
par 1 gadu . .	10 rub. — kap.
par 1/2 gadu . .	5 „ 60 „
par 1/4 gadu . .	3 „ 30 „
par 1 mehnesi . .	1 „ 50 „

Studinajumi maksà: par sihku rakstu rind. 10 k., 1. pusē u. tekstà 30 k.

Adreses maina maksà 10 kap.

Redakzija un ekspedizija: Jelgawā, Katoļu ielà Nr. 41. Telefons 981.

Kantoris: Rigà, Walnu ielà 30. Telefons 8260. Pasta kastite 286.

Nr. 196 — Sestdeen, 26. julijà — 1914.

(„Pet. Tel. Ag." telegramas.)

Pasinojums zeen. lasitajeem.

Uf Wina Ekselenzes Kursemes gubernatora Wisaugstakà pilsgalma jegermeistara Nabokowa kunga preekschraksstu Jelgawà isnahkoschàs awises lihdf turpmakam war pasneegt tikai Peterburgas Telegrafa Agenturas telegramas. Redakzija.

Wahzu kara kugi Baltijas juhrà.

Wahzeescheem, ka telegramas no 25. jul. sino, Baltijas juhrà ir ne masak par 12 weza tipa brunu kugeem, daschi kreiseri un 25 minu laiwas. Garam Leepajai wehl neweens no scheem kugeem naw brauzis. Wini turas ap Danzigu, kur pabeidf usnemt kara lahdinu un sagatawojos kaujas kahrtibà. Agrak, kà pirms deenam 7 newar sagaidit uf winu aktiwàs darbibas eesahkschanu.

Uf Kreewijas un Austrijas robeschas,

kà Kara Wehstnesis no 25. julija sino: 23. julijà, 6 stundas pirms kara peeteikschanas, austreeschi pee Wolotschinskas atklahja slinschu uguni uf muhsu sargeem, usspehra sawu tiltu pahr robeschas upi Swrutschu, bet pahri pahr robeschu nenahza. Pee Tarnorugas, Zeichanowas un Satanowas eesahkàs apschaudischanàs ar slintem. Muhsu isluhku pulkus, kuri tuwojàs Soldawai, apschaudija ar leelgabaleem. Ilowas un Narschimas stazijas nodedsinatas.

Galwenà schtaba sinojums par belgeeschu un wahzu zihnam.

Zihna pee Ljeschas turpinajàs 24. julija wakarà. Belgeescheem isdewàs eenemt atpakal daschus fortus. Winu stahwoklis uslabojàs. Wahzeeschi peeleek wisas puhles, lai islaustos zauri pahr Maasas upi starp Ljeschu un Namiru.

Briselē, 25. julijà. — Belgeeschu brigade atsita wahzu usbrukumu un wajaja tos ar tahdu energiju, ka isgahja no fortu apsardsibas joslas. Pulksten 3 rihtà sahkàs jauns wahzu usbrukums. Wahzeeschi sturmè beenwidu austruma fortus uf Maasas labà krasta. Uf kreisà krasta apschauda Flemalas fortu, kursch energiski pretojas. **Belgeeschi eeguwa no wahzeescheem 7 leelgabalus** un daudf guhsteknu.

Belgeeschu un wahzu zihnas.

Ljeschà, 24. julijà. Wairak wahzu leelgabali atrodas Erbes tuwumà. Leeli wahzu kara pulki atrodas otrà pusē robeschai. Wahzu usbrukums Roschfas zeemam, — atsists. Wahzu armijas 10. korpuss, pabalstits no kawalerijas, pagahjuschà naktì sturmeja Ljeschu, bet bijspeests eet pahr minam, pee kam tàs sprahgaun **isnihzinaja weselu bataljonu**. Wisi forti wehl turas. Kaujas laukà uslasija **1200** eewainotus un krituschus wahzeeschus. — Seschi wahzu ofizeeri, pahrgehrbuschees par angleem, eetika gubernatora dsihwokli. Winneem nahza uf pehdam un tos noschahwa. Gubernators neaisskahrts.

Parise. Kauja pee Ljeschas turpinas ar agrako niknumu. Wahzu leelgabali ispostija 2 fortus. Belgeeschi waronigi pretojas eenaidneeku usbrukumam.

Wahzu flote atkahpjas.

Angku eskadre Seemeku juhrà zihnijàs ar wahzu floti un dsen to atpakal. Wahzu flote atkahpjas uf Holandes peekrasti.

Kara breesmas.

Londwas tuwumà wahzeeschi noschahwa diwus 15 g wezus sehnus, kuri bij brihdinajuschi frantschu schandarmus par eenaidneeka tuwoschanos. — Bes tam wahzeeschi nobuhra kahdu eewainotu frantschu apakschofizeeri.

Londones awises atstahsta zekotaju peebsihwojumus Wahzijà pehz kara peeteikschanas. Wilzeeni kratiti bes miteschanàs. Pasascheerus, pret kureem radàs masakàs aisdomas, usdewa par speegeem un **apschahwa weseleem bareem** zitu zekotaju azu preekschà. — Uf Franzijas robeschas wahzeeschi noschahwa kahdu garidsneeku, kursch ar basnizas swanu bij dewis signalu par wahzeeschu tuwoschanos.

Serbu-austreeschu zihnas.

Belgradē, 27. julijà. Obrenowzas tuwumà pee Sawas upes austreeschi atklahja uguni pret serbu pulkeem. Serbu baterejas brihf ween **peespeeda eenaidneeka baterejas apklusi.** Austreeschi atstahja sawàs pozizijàs 2 sabojatus leelgabalus. Pahrejos aisweda. Serbu kara spehkà walda pazilats gara stahwoklis.

Melnkalne peeteiza Austrijai karu

treschdeen, pulksten 6 wakarà. Peeteikumu wina motiwè ar to, ka Austrija usbrukusi Melnkalnes beedrenei Serbijai, kà ari ar Austrijas ahrkahrtigeem kara darbeem pee Melnkalnes robeschas.

Austrijas suhtnis lihdf ar suhtneezibas lozekleem aisbrauza no Zetinjes.

Apstahkli anglijà.

Mobilisazija norisinas aphrihnojumà kahrtibà. Eesauz 100,000 kareiwjus. Peeteikschanàs leela. Peeteiz motoru omnibusus, priwatus automobilus, taksometrus. Sirgus nodod pilnà gatawibà atteezigàm eestahdem. Walda neparasta sajuhsma. Sozialisti mehginaja Welsà sarihkot oglratschu mihtinu pret karu, bet oglratschi, dseedabami nazionalo himnu, aisdsina sozialistus; karsch tapis loti populars. Islaistas banknotes 1 mahrz. sterlinu wehrtibà. Bankas atkal walà. Finanschu stahwokli usskata par labwehligu. Panikas naw. Suhd bailes no baba, kuras waldija pirmàs trijàs deenàs. Pahrtikas lihdsekku peegahdaschanu pahrsin ihpascha komiteja, kurà peedalas waldibas un leelu pahrtikas weikalu preekschstahwji.

Ihsta leela kauja,

ka telegramas wehsta, noteek pehdejàs deenàs pee Ljeschas. Pret 40,000 belgeescheem sche zihnas wairaki wahzu armijas korpusi. Zihnà belgeescheem lihdf schim ir laime smaidijusi.

50 wahzu kugus saguhstijusi

angku eskadre, kà telegramas no Gibraltara sino.

Sweedrijà mobilisazija

norisinas meerigi. Reserwisti labprahtigi eerodas pee saweem pulkeem. Sperti soli, lai apsargatu wisas apzeetinatàs weetas walstì.

Peterburgas sweizeens Parisei un Londonei.

Peterburgas pilsehtas dome 24. julijà ahrkahrtejà sehde, kas bija seedota wehsturiskam momentam, peenehma schahdu eesneegumu Parises un Londones pilsehtu munizipalitatem:

„Mehs esam ar Jums. Muhsu juhtas ir weenmehr negrosamas. Mehs bijam un buhsim draugi pasaulè un karà. Mehs sazelsimees wisi muhsu un Juhsu intereschu aisstahweschanai, lai ispostitu kopejo eenaidneeku. Mehs turam augstu Juhsu ustizigo draudsibu. Sanemat muhsu sirsnigo sweizeenu."

Stahwoklis Kreewijà.

Telegramas wehsta, ka wisà plaschà Kreewijà gara stahwoklis moschs. Manifestazijas wairs nenoteek, kà dasch s beenas atpakal. Tagad wisur stahjuschees pee nepeezeeschamo peederumu sagahdaschanas karà eewainoteem. Wisur wahz lihdsekkus slimnizu eerihkoschanai. Tàpat daudf teek darits ari preeksch eesaukto reserwistu un semes sargu gimenu nodrosch-naschanas un apgahdaschanas.

Kà wahzeeschi rihkojas,

par to leezina telegrama no Lodses 25. julijà, kurà stahsta par wahzu istureschanos pret Kalischas eedsihwotajeem. Pehz tam, kad wahzu kara spehka nodaka eenehmusi scho pilsehtu, pahrtraukta eedsihwotaju satikssme ar apkahrtni un slehgti wisi restorani un weesnizas, isnemot to, kurà apmetees pulka komandeers.

Kahds wahzu leitenants pats sweedis ar akmeni sawà pulkà, bet tad apgalwojis, ka uf wineem schauts. Par to pilsehtai uslikts 50,000 rub. leels sods. Pilsehtas waldes eerehdni, kaseeris un kahds straschniks, kuri formas apgehrbos isgahjuschi uf eelas, apschauti.

Japana pret Wahziju.

Japonà peeaug naidiga kustiba pret Wahziju. Usskata par neisbehgamu, ka **Japana usstahsies kara darbus pret Wahziju.** Sagaida, ka Japanas eskadre sapulzesees pee Fujanas.

Sadursme uf frantschu-wahzu robeschas:

Narwina, 25. jul. Frantschu kawalerija saguhstija wahzu patruku, kura teiza, ka diwas beenas naw neko ehdusi.

Frantschu kahjneeki nejauschi usbruka wahzu patrukai, no kuras 7 noschahwa, to starpà 1 ofizeeri. Pahrejee atsbehdsa.

Peterburga. Generalis Robko Dmitrijews eestahsees Kreewijas armijà. Winsch, kà sinams, Balkanu karà ispeltjees wispahreju eewehribu.

— Sino, ka saguhstito wahzu kreiseri „Geben" nodoschot Turzijai turku drednota „Osmane", weetà, kuru saguhstija angli. „Osmane" ir buhwets angku kugu buhwetawà.

— Ministru padome nolehma pa kara laiku wisà walsti slehgt pulksten 11 wakarà wisus trakteerus, restoranus un dahrsus.

— To walstju pawalstneeki, kuras ar Kreewiju karo, tiks baliti diwàs balàs. Tee, kureem jaeestahjas eenaidneeku armijàs, ispildit kara klausibu, tiks paturesi kà kara guhsteekni. Pahrejeem top likts preekschà, waj nu palikt Kreewijà, kur teem eerohdis usturas weetas, waj ari aisbraukt no Kreewijas.

— Pret Kreewiju karojoschu walstju tirdsneezibas kugi, kuras atradìs Kreewijas ostàs, apzeetinàs, bet kara flotem peederigos konfiszès.

Nikolajewa. Eewejts ostà austreeschu twaikonis „Stella", kuru juhrà apzeetinaja.

Kopenhagene. Braunschweigas herzogs aisbrauza uf karu lauku. Waldibu usnehmàs herzogene

Alschesira. Gibraltaras angku ofizeers nodewu spaneeschu kara nometnes komandeeram slepenu wehstuli. Domâ, ka wehstulê ir runa par neitralitates jautajumu Siera-Karbonero kalnos.

Antwerpene. 24. julijâ pretwahzeeschu manifestazijas atkahrtojâs. Pa manifestaziju laiku biwi wahzeeschi isschahwa kauschu puhli. Tschetri wahzu twaikoni apzeetinati Antwerpenes ostâ.

Parise. Kara ministrija apstiprina, ka Wahzija pahrkahpusi Holandes neitralitati.

Parisê, 25. julijâ. 300 kreewu un serbu pawalstineeki eestahjâs frantschu armijâ.

— Frantschu minu kugi sagubstija kahdu wahzu twaikoni ar 5000 tonam lahdina.

Parise. Stahwoklis Ljeschâ wehl naw grosijees. Zeetokšnis wehl aisween pahrwalda pahrzelkeem. **Wahzu sandejumi leeli. Belgeeschi wahzeem atnehma 27 leelgabalus.**

Londone. Neitera korespondents sino, ka pehz kara peeteikschanas no Anglijas Wahzijai, Berlinê puhlis usbruzis angku westneezibai un isdauzijis wisus logus. — Tanî paschâ naktî apzeetinati 2 angku korespondenti, usdodot par spiegeem. Bet tad leetâ eejauzâs Amerikas wehstneeks un apzeetinatee atswabinati. Angku wehstneeks prombraukdams winus aiswedis uz Holandi. Wisi Anglijas pamalstineeki Wahzijâ atronas polizijas usraudsibâ.

40 no wineem jau eeslobsiti Schpandawas zeetokšnî.

Londonê, 25. julijâ. Starp daudzajeem wahzu twaikoneem apzeetinats ari twaikonis „Prinzis Adalberts“.

Otawa. Parlaments eesaukts uz 3. augustu. Dala militschu eesaukta preeksch apsardsibas. Tapat eesauz flotes brihwprahtigos. Sagaida, ka Wahzu tirdsneezibas kugis gatawo usbrukumu Markoni besdrahts telegrafa stazijai.

Pekine. Issludinata Kinas neitralitate.

Atbildigais redaktors: N. Purinsch.

Isdeweja: Sabeedriba „Latweeschu Awises“.

Pahrpuhleschanos

un nelabu meesas sulu, kas atteezas uz dilona, sifilisa un zitâm kroniskâm slimibam, neirastenitu un nerwu slimibu, dsimuma besspehzibu, sirdsslimiba, wezuma besspehziba ar ladeem panahkumeem ahrstê ar Poehla Sperminu, par ko leezina neskaitamas atsauksmes literaturâ no daudz slawenako ahrstu nowehrojumeem wisâ pasaulê.

Poehla Sperminš ir weenigi ihsts, wispahrigi tsmehginats sperminš; tadehl wajadsigs peegreest wehribu nosaukumam „**Spermin-Poehl**“ un atteikties no wiltojumeem — schkidrumeem un dseedseru sehklu ekstrakteem, tâ no nekam derigeem pakaldarinajumeem, ne sastahwa ne eespaidu sinâ teem naw nekas kopigs **Poehla Sperminu** un beeschi satura weselibai kaitigas weelas.

Kas wehlas, teem tsusuhta par welti grahmatiņu „Цѣлебное значеніе Сперминъ“, teem kas interesejas par wisu organoterapiju, tsusuhta par 4 septinkapeiku markam tikko tsnahtusho grahmatu „Цѣлительныя силы организма.“

Poehla Sperminš dabujams wisur. Nr. 4 (49)

Professor Dr. Poehl & D-li, St. Peterburga.
Keisariska Pilsgalma Peerahdataji.

Seenu un timotinu,
presetu un waleju, no paschu plawam peedahwâ (538)
Brk. Maultwurff.

Leetotnê (5155)
mahkfligus sobus
tehrk par augstakâm zenam Hansen, Aleksandra eelâ 54, treschajâ stahwâ, dsihw. 7.

Selta medalis Londonâ 1893. g.
Sargatees no wiltojumeem!
Prowisora (33)
G. F. Jürgen'a
Bor-Timolin
seepes
pret swihdschanu, nodegschanu, saules plankumeem, pinnem un dselteneem plankumeem.
Smarschigas, augstaka labuma
tualet seepes.
Dabonamas wisur!
1/1 gab. 50 kap., 1/2 gab. 30 k.
Galwenâ noliktawa pee G. F. Jürgen'a Maskawâ.

A. N. Bogdanowa
tabakas fabrikas noliktawa
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 4
ceteiz wislabakâs
papirosu tschaulites (hilses)
tj pascha auto-mech. fabrikas sem nosaukuma
„Gotthard“
starp tâm: koka kastitês pa 250 gabalu, tâ art Berlines 100 gab. ar labu mundsiti, katrâ kastitê un „Sarkija“ ar glihtu walsti ehrgli.
Smarschiga tabaka: Halis 1/4 mahrz. 46 kap., 1/2 mahrz. 23 kap. Gosina spezialiabaka: „Typen Bukaga“ nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas waicak peeprasitâs sortes par lehtâm zenam.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakâ eepirschanas weeta.
Tabaka 3. sorte jau no 70 kap. mahrzinâ un zigarus no 8 rbl. 20 kap. līdz 1000 gabali.

Krahj=Aisdewu Kase
pee R. Draudsin gimn. sk. pal. beedr.
Elisabetes eelâ Nr. 67, Rigâ. (3881)
Telefons 75-84.

Skaidrâ naudâ ermaksats broschibas kapitals	18323 rbl.	38 kap.
Skaidrâ naudâ kasê un uz tekoschu rehkinu	12025 „	46 „
Beedru garantetais broschibas kapitals	183233 „	80 „
Reguldits uz 1. maiju 1914. g.	84762 „	38 „
Bilanze uz 1. maiju 1914. g.	106571 „	84 „
Apgrosiņš 1913. g.	897746 „	28 „

Darba laiks no 10—2.

Vēstuļu adrese: Rigā, T. & R. E. S. pasta kaste 1234. Telegramu adrese: „Ekonomic“ — Rigā.
TIRGOTAJU UN RŪPNEEKU EKONOMISKĀ SABEEDRIBA
Leelā Ķēniņu eelā 22/28 (pašas namā) **Valde — Rigā** Telefoni № 52-91 № 31-21
Grāmatv. birojā Nr. 52-02
Pašu fabrikas izgatavojam
Dzirnavu un grūbu gaņģus.
Lauksaimneeku sudmalas.
Māksligos dzirnavu akmeņus „Meteor“,
krama un smirgeļa masas. Materialus nodilušu akmeņu uzlecšanai.
Zāģu gaterus. Šindeļu mašinas. Zeimerus un šķērszāģus. Transmisijas.
„Ekonom“ un amerikaņu vētītajus, salmu kratītajus, ekselmašinas, beešu greezejus.
Būvgaldneecibas darbus.
Naftas, petroleja un sūcgāzes motori.
„HORNSBY“.
Norvegijas laivu motori „GREI“
Tvaika mašinas. Lokomobiles. Turbinas.
Visadas dzirnavu mašinas.
Pilniga dzirnavu eerikošana un pārbūve.
Siksnas, Uguns sprices un pumpji.
Dažadu zistemu lauksaimn. mašinas,
Elektrotechniskas gaismas un spēka instalacijas.
Lifti (braucamee krēsli).
Pilniga kinematografu un telefonu liniju eerikošana.
Dažadi elektrotechniski peederumi.
Motorrati un velosipedi,
„VESTA“ zeparatoru veetneeciba.
Technisks birojs.
Nodaļas: Jelgavā, Tukumā, Sabilē, Ventspilē, Vec-Aucē, Saldū, Bauskā, Jēkabmeestā, Jaun-Jelgavā, Cēsis, Valmeerā, Valkā, Pesnavā, Rujenē, Veravā, Aluksnē, Jurjevā, Šaulos, Žagarē, Možeikos, Jāniskē, Vitebskā, Dvinskā, Rēzeknē, Novgorodā, (53)

Manufakturas weikals
Joseph Jankelowitz,
Jelgawâ, Leelajâ eelâ 3, Strekera namâ.
Eewehlu sawu leelo manufaktur-pretschu krahjumu par loti lehtâm zenam: Wilnas drebbes kleitem un bluhsem, mosaiku martisetes, batistu, kretonu, usmalku un mehteli stoffus, audekkus un pusaudekkus, madapolamu, schiffonu, preekschautu drebbes, gardeenus, galdautus, gultas segas, portieres, sihda un wilnas lakatus un schalles.

Daudz laudis tschalli eet un ķeen,
Teem meera naw ne naktî;
Teem ihsi paeet katra deen'
Tee dsihmê rit uz takti...
Kurp wini steidsas ta arween?
Kas wineem galwâs tâ nu leen?
Tur mums tik janosten:
Kur ween tik dsiļâk eeskatees,
Tew preekschâ stahdâs tas,
Kas sen jau zitur isdeidsees,
Pee mums pailabu eewadâs
Par peemehru es peemedu,
Kas labakais ir taischu,
Ko radis tagadin tas ween,
Kas dahbu neiz klatschu.
Daudz kaitâs modes nahzas mums
Pahr ausu galeem sadsirdet,
Bet walkâ isleetot, tas Jums
Tik Parisê un Wihnê ar
Bij tuhlit laikâ isdarams.
Par schito leetu luhk,
Brauksis reisi nekri eeskatâs,
Basaru sew atwehrdams,
Kur drebbes stipras, labas dod.
Un modes jaunakas tik rod.
Kas kaitês gan nu mums,
Ja schahds ir eeguwums!?
Kas gan schos preekšu war mums leegt
Pee wina eepirkties un tam par slawu kleegt?

„Rigas Basaru“,
Jelgawâ, Katoļu eelâ Nr. 12. Katrinas eelas stuhri.

Daschadu sausu malku
un ari labas krahsu ogles (Kaiser drilet ogles) wairuma un mazumâ, ar un bez peesuhtischanas, peedahwaju no sawam malkas pahrdotawam
Strehlneeku eelâ 2 un Damba eelâ 1,
telefons 10-35.
Malka dabonama ari rinkos.
NB. Pasteellejumus ari peenem Weidemana kga weikals Leelajâ eelâ Nr. 83. (286)
J. Zinowskij.

Kompanijas Singer
schujmaschinas
teek pahrdotas
weenigi pasch. Kompanijas magasinâs
Uz nomaksu no 1 rub.
Rokas maschinas no 25 rub.
Sargatees
no pakaldarinajumeem.
Paschu magasinas wisas pilsehtâs walsti. (88

Publiski Grāmatsaņemsanas Kase Jelgawā Sabeedribas brukstawā, Jelgawā